

Buijs Eco Consult B.V.
t.a.v. de heer R.J. Buijs
Zandfort 96
4631 RR HOOGERHEIDE

Onderwerp

Besluit naar aanleiding van aanvraag ontheffing Wet
natuurbescherming voor het ontwikkelen van het
Scheldekwartier en de Kenniswerf in Vlissingen

Zaaknummer

105905

Behandeld door

N. Meijdam
+31 6 25726609

Verzonden

Middelburg, 29 maart 2022

Geachte heer Buijs,

Op 17 november 2021 ontvingen wij uw ontheffingsaanvraag op grond van artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). U vraagt, namens de Gemeente Vlissingen (hierna uw cliënt), een ontheffing aan van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 lid 1 a en b Wnb om de haas (*Lepus europaeus*) en het konijn (*Oryctolagus cuniculus*) opzettelijk te vangen en om opzettelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten te vernielen verspreid in ruimte en tijd.

Tevens vraagt uw cliënt ontheffing aan van het verbod als bedoeld in artikel 3.34 lid 1 om de gevangen hazen en konijnen uit te kunnen zetten in een ander gebied dan waar ze zijn gevangen.

De verbodsbepalingen worden overtreden door de hierna genoemde ingreep, bestaande uit de ontwikkeling van de Scheldewijk en Kenniswerf in Vlissingen. Deze worden gefaseerd ontwikkeld waarbij de terreinen binnen nu en tien jaar worden uitgegeven voor woningbouw en bedrijvigheid. Zie figuur 1 in bijlage 1, het kaartje van de Scheldewijk (kenmerk: 105905-05) en het Kaartje van de Kenniswerf (kenmerk: 105905-06) voor de ligging van de twee plangebieden.

De Scheldewijk is onderdeel van het grotere Scheldekwartier. De Scheldewijk als onderdeel van het Scheldekwartier zal woningen in verschillende prijsklasse en op diverse locaties gaan bieden. Op deze manier wordt gezorgd voor woningen in alle doelgroepen. Het nieuwe stadsdeel Scheldekwartier is opgedeeld in drie verschillende gebieden. Allereerst de Scheldestad, dit is het gebied rondom het Dok van Perry en direct grenzend aan de binnenstad. Daarnaast de Scheldewerf, waar de Machinefabriek en de Timmerfabriek staan. Als laatste de Scheldewijk, dit is het gebied tussen De Willem Ruysstraat en de Paul Krugerstraat¹. De Scheldewijk is nog niet aangelegd en zal gefaseerd worden gerealiseerd tussen 2022 en 2030.

¹ <https://www.scheldekwartier.nl/het-gebied.html>

De Kenniswerf wordt een plek, waar studeren, wonen, werken en ondernemen samenkomen. Op de Kenniswerf worden talentvolle studenten, gevestigde ondernemers en veelbelovende startups samen gebracht². De Kenniswerf wordt gefaseerd ontwikkeld in de komende tien jaar (de uitgifte van de bouwkavels) zal gefaseerd plaatsvinden bij vestiging bedrijven). De planning voor de Kenniswerf is beschreven in de “Memo beantwoording aanvullende vragen” (kenmerk: 105905-10). Gemiddeld genomen gaan we er vanuit dat in de grondexploitatie elk jaar een aantal bouwkavels worden uitgegeven, maar welke dat zijn is niet op voorhand aan te geven.

In deze twee plangebieden zijn verblijfplaatsen van de haas en het konijn vastgesteld. Deze verblijfplaatsen gaan verloren bij de ontwikkeling van de gebieden. Om deze reden worden de hazen en konijnen in de plangebieden weggevangen en uitgezet in een nieuw leefgebied. Uw cliënt wil door gefaseerde uitgifte van de gronden en het actief afvangen en verplaatsen van de konijnen en hazen zorgen dat deze dieren op een diervriendelijke manier worden verplaatst naar een duurzaam leefgebied. In eerste instantie werd gedacht om de gevangen hazen en konijnen uit te zetten in Westduin, maar dit is in een later stadium aangepast; de dieren worden nu uitgezet in het Zeeuwse deel van het Markiezaat (zie figuur 2 in bijlage 1).

De ontheffing wordt aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten én in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde. De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 december 2021 tot en met 31 december 2030.

De ontvangst van deze aanvraag is op 29 november 2021 bevestigd. In deze brief maken wij u onze beslissing op uw aanvraag bekend.

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING MET ZAAKNUMMER: 105905

Wij besluiten:

- I. Aan uw cliënt de aangevraagde ontheffing van artikel 3.10 lid 1, onder a en b Wnb en artikel 3.34 lid 1 Wnb, om vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas en het konijn opzettelijk te vernielen én om de haas en het konijn opzettelijk te vangen en uit te zetten, op grond van artikel 3.10 lid 2, juncto artikel 3.8 Wnb en artikel 3.34 lid 3 te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten én in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde.
- II. Dat de ontheffing mag worden gebruikt op de locaties, zoals aangegeven in figuur 1 in bijlage 1).
- III. Dat de ontheffing geldig is voor de periode van 1 december 2022 tot en met 31 december 2030.
- IV. De voorschriften in onderdeel 1 te verbinden aan dit besluit.
- V. De volgende documenten deel uit te laten maken van de ontheffing:
 - a. Ondertekende basismodule, ontvangen op 17 november 2021, kenmerk: 105905-01.
 - b. Bijlagen bij de aanvraag, zoals aangeleverd op 17 november 2021:
 - i. Module 2A Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen, kenmerk: 105905-02;
 - ii. Machtiging, kenmerk: 105905-03;
 - iii. Actualisatie quickscan, kenmerk: 105905-04;

² <https://kenniswerf.nl/de-kenniswerf.html>

- iv. Kaartje met de begrenzing van de Scheldewijk, kenmerk: 105905-05;
- v. Kaartje met de begrenzing van de Kenniswerf, kenmerk: 105905-06;
- vi. Memo 211105-00, Uitzetten konijnen en hazen Westduin, kenmerk: 105905-07;
- vii. Activiteitenplan verplaatsen haas en konijn buiten Scheldewijk en Kenniswerf naar Westduin, kenmerk: 105905-08.
- c. Aanvullende gegevens, zoals aangeleverd op 21 januari 2022:
 - i. Email, Uitzetten hazen en konijnen uit Vlissingen in het Zeeuwse deel Markiezaat, kenmerk: 105905-09;
 - ii. Memo 213011-001, Beantwoording aanvullende vragen, kenmerk: 105905-10;
- d. Aanvullende gegevens, zoals aangeleverd op 9 februari 2022:
 - i. Email met aanvullende gegevens, kenmerk: 105905-11;
- e. Overige gegevens, ontvangen op 28 maart 2022:
 - i. Afschrift van de email van ODBN met de instemming voor het uitzetten van de hazen en konijnen in het Markiezaat, kenmerk: 105905-12.

Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de ontheffing verbinden. Zorgvuldig nakomen van deze voorschriften voorkomt dat we de ontheffing op grond van artikel 5.4 lid 1 Wnb voortijdig intrekken of wijzigen. De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'.

De ontheffing is gebaseerd op de aanvraag inclusief alle bijgevoegde stukken. De eventuele negatieve effecten op beschermde soorten zijn alleen beoordeeld als gevolg van de ingreep zoals die in de aanvraag beschreven zijn. De ingreep moet dan ook worden uitgevoerd conform de aanvraag.

Misschien wilt of moet u tijdens de looptijd van de ontheffing iets veranderen aan de werkzaamheden. Dat is mogelijk, op voorwaarde dat door de verandering geen schade optreedt aan beschermde soorten. Neem altijd van tevoren contact met ons op als u iets aan de werkzaamheden wilt veranderen. Het kan namelijk zijn dat u dan een aangepaste ontheffing nodig heeft. U kunt ons bereiken via het e-mailadres natuurbeschermingswet@zeeland.nl, vermeld hierbij altijd het zaaknummer van de ontheffing.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

mevr. mr. R.B. Jobse,
Afdelingsmanager Personeel, Omgeving & Juridische Zaken.

Bijlagen:

1. Luchtfoto van het plangebied en de locatie waarop de hazen en konijnen worden uitgezet, nadat ze zijn gevangen;
2. Invulformulier dat moet worden gebruikt als logboek.

Kopie aan: RUD Zeeland, groenewetten@rud-zeeland.nl

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij: Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/bezwaar-maken.

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

1. VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. Alle voor de ingreep benodigde werkzaamheden vinden uitsluitend plaats in de periode van zonsopkomst tot zonsdondergang. Deze werkzaamheden bestaan uit:
 - Het ongeschikt maken van de bouwkvavels voor de haas en het konijn in de plangebieden Scheldewijk en de Kenniswerf;
 - Het vangen van konijnen in de Scheldewijk en uitzetten van de konijnen in alternatieve leefgebied;
 - Het vangen van hazen bij de uitgifte van het laatste bouwkvavel in de Scheldewijk, en uitzetten van de hazen in het alternatieve leefgebied;
 - De uitgifte van de verschillende bouwkvavels in beide plangebieden;
 - Het opstarten en uitvoeren van de bouwwerkzaamheden.
2. De werkzaamheden worden strikt conform de ontheffingsaanvraag en de daarbij behorende bijlagen uitgevoerd, voor zover niet in strijd met de voorschriften in deze ontheffing.
3. De initiatiefnemer en alle partijen die de werkzaamheden uitvoeren moeten op de hoogte zijn van de ontheffing, de daarin opgenomen voorschriften en de wijze waarop de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.

Om dit te borgen wordt een logboek bijgehouden (bijlage 2 moet hiervoor worden gebruikt), dit moet op verzoek worden getoond aan de inspecteurs van de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (hierna: RUD-Zeeland).

De ontheffing inclusief alle bijbehorende bijlagen en het logboek moeten tijdens de uitvoering van de werkzaamheden op het plangebied aanwezig zijn.

4. De ecologisch deskundige³ wordt bij alle benodigde werkzaamheden (voorschrift 1) betrokken. Hij/zij zal aanwijzingen geven over hoe het ongeschikt maken, het weghalen van de beplanting, het vangen van de hazen en konijnen uitgevoerd moet worden.

Hij/zij is altijd ooproepbaar tijdens de werkzaamheden. De aanwijzingen en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven, worden vastgelegd in het logboek.

5. Er wordt geen geluidsapparatuur of geluid producerende apparatuur gebruikt, anders dan strikt noodzakelijk is (voor de uitvoering en in verband met communicatie of veiligheid). Als dit noodzakelijk blijkt te zijn, wordt dit vastgelegd in het logboek.
6. De bouwkvavels die op korte termijn uitgegeven gaan worden, worden ongeschikt gemaakt voor de haas en het konijn door het verwijderen van de vegetatie.

De vegetatie mag worden verwijderd buiten het voortplantingsseizoen van de haas en het konijn.

- Het voortplantingsseizoen van de haas loopt globaal van februari tot en met juli daaropvolgend.
- Het voortplantingsseizoen van het konijn loopt globaal van februari tot en met halverwege juli daaropvolgend.

Het is ter beoordeling van een ecologisch deskundige of het voortplantingsseizoen is aangevangen. De beoordeling van de ecologisch deskundige wordt vastgelegd in het logboek.

³ Het bevoegd gezag verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten waarover hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie.

7. De aanwezige vegetatie op de uit te geven bouw kavels mag alleen worden verwijderd buiten het broedseizoen (15 maart tot en met 15 juli daaropvolgend), tenzij door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen broedende vogels aanwezig zijn. De beoordeling van de ecologisch deskundige wordt vastgelegd in het logboek.
8. Indien tijdens controle (voorschriften 16 & 24) voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden andere beschermde dier- of plantensoorten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden ter plaatse stopgezet en wordt contact opgenomen met het bevoegd gezag, Provincie Zeeland. Dit kan via het e-mailadres natuurbeschermingswet@zeeland.nl.
9. Twee weken vóór aanvang én uiterlijk twee dagen nadat alle afzonderlijke benodigde werkzaamheden zijn afgerond (voorschrift 1) wordt dit gemeld op het e-mailadres: handhaving.groen@rud-zeeland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van de ontheffing.
10. Het bijgehouden logboek wordt ook twee dagen nadat de werkzaamheden zijn, opgestuurd via bovenstaand emailadres onder vermelding van het zaaknummer van de ontheffing.

Specifieke voorschriften haas

11. Bouw kavels in de Scheldewijk en de Kenniswerf, die door de gefaseerde uitgifte, tijdelijk geschikt zijn voor de haas worden voorzien van bouwhekken om hazen te beschermen tegen loslopende honden. Deze terreinen worden niet gemaaid.

Als deze tijdelijke terreinen in toekomst worden uitgegeven om te bebouwen zullen ze ongeschikt worden gemaakt voor de haas, zoals is beschreven in voorschrift 6.

12. Wanneer het laatste voor de haas geschikte bouw kavel in de Scheldewijk wordt uitgegeven, worden de hazen hier weggevangen met behulp van lange staande netten (hierna: longnets).

Het vangen van de hazen vindt alleen plaats onder begeleiding van de ecologische deskundige en door personen die aantoonbare ervaring hebben met het hanteren van hazen en het gebruik van longnets.

13. Het vangen en uitzetten van de hazen vindt plaats buiten het voortplantingsseizoen (zie voorschrift 6) van de hazen en buiten periodes met vorst.
14. De gevangen hazen worden ondergebracht in speciale transportkistjes (zie figuur 3 in bijlage 1). Deze bevatten meerdere ventilatieopeningen. Op de bodem van de kistjes ligt een laag hooi. In één kistje gaat maximaal één haas.
15. De hazen worden na het vangen direct naar het alternatieve leefgebied (het Zeeuwse deel van het Markiezaat, zie figuur 2 in bijlage 1) gebracht en uitgezet.
16. Voorafgaand aan uitgifte van de bouw kavels in het Scheldekwartier controleert de ecologisch deskundige of er hazen aanwezig zijn. Indien bij de controle hazen worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld totdat de ecologische deskundige heeft vastgesteld dat het betreffende bouw kavel is verlaten door de hazen.

De ecologisch deskundige legt de resultaten van deze controle, de eventuele extra getroffen maatregelen en de datum waarop is vastgesteld dat het plangebied is verlaten door de haas vast in het logboek.

17. Wanneer tijdens de bouw werkzaamheden onverhoopt toch nog hazen worden aangetroffen op de bouw kavels worden de werkzaamheden direct gestaakt en wordt de hierboven genoemde ter zake ecologisch deskundige opgeroepen.

De werkzaamheden worden uitgesteld totdat de ecologische deskundige heeft vastgesteld dat de bouwkvavels verlaten zijn door de haas. De werkzaamheden mogen worden opgestart na het akkoord van de ecologisch deskundige.

De ecologisch deskundige legt de resultaten van deze controle, de eventuele extra getroffen maatregelen en de datum waarop is vastgesteld dat de bouwkvavels zijn verlaten door de haas vast in het logboek.

Specifieke voorschriften konijn

18. Bouwkvavels in de Scheldewijk, die door de gefaseerde uitgifte, tijdelijk geschikt zijn voor het konijn worden voorzien van bouwhekken om de aanwezige konijnen te beschermen tegen loslopende honden. Ook worden deze terreinen voorzien van hopen vergraaf zand en deze terreinen worden niet gemaaid.

19. Als deze tijdelijke terreinen in toekomst worden uitgegeven om te bebouwen zullen ze ongeschikt worden gemaakt voor het konijn zoals is beschreven in voorschrift 6.

20. Als konijnen aanwezig zijn in het gebied in hopen of burchten worden ze met behulp van een gemuilkorfde fret en buidels gevangen. Buidels zijn van staal of nylon. Direct na het afvangen kan de aannemer de hopen en burchten in de zandhopen ongeschikt maken door deze met een graafmachine uit te vlakken.

Het vangen en uitzetten van de konijnen vindt plaats buiten de voortplantingsperiode (zie voorschrift 6) van het konijn en buiten periodes van vorst.

21. De persoon, die de fret hanteert (hierna: de fretteur) werkt onder begeleiding van de ecologisch deskundige. De fretteur heeft aantoonbare ervaring met het fretteren. Daarnaast worden de fretten uitgerust met zenders en een muilkorf.

22. Na het vangen worden de konijnen ondergebracht in speciale transportkistjes (zie figuur 3 in bijlage 1). Deze bevatten meerdere ventilatieopeningen. Op de bodem van de kistjes ligt een laag hooi. In één kistje gaan maximaal twee konijnen. Alleen konijnen die uit hetzelfde hol komen mogen bij elkaar in de kistjes.

23. De konijnen worden na het vangen direct naar het alternatieve leefgebied (het Zeeuwse deel van het Markiezaat, zie figuur 2 in bijlage 1) gebracht en uitgezet. Konijnen uit hetzelfde hol worden tegelijkertijd uitgezet.

24. Voorafgaand aan uitgifte van de bouwkvavels in het Scheldekwaartier controleert de ecologisch deskundige of er konijnen aanwezig zijn. Indien bij de controle konijnen worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld totdat de ecologische deskundige heeft vastgesteld dat het betreffende bouwkvavel is verlaten door de konijnen.

De ecologisch deskundige legt de resultaten van deze controle, de eventuele extra getroffen maatregelen en de datum waarop is vastgesteld dat het plangebied is verlaten door het konijn vast in het logboek.

25. Wanneer tijdens de bouwwerkzaamheden onverhoopt toch nog konijnen worden aangetroffen op de bouwkvavels worden de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt de hierboven genoemde ter zake ecologisch deskundige opgeroepen.

De werkzaamheden worden uitgesteld totdat de ecologische deskundige heeft vastgesteld dat de bouwkvavels verlaten zijn door de het konijn. De werkzaamheden mogen worden opgestart na akkoord van de ecologisch deskundige.

2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingsaanvraag

Uw cliënt vraagt ontheffing aan van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 lid 1 a en b Wnb om de haas en het konijn opzettelijk te vangen en om opzettelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten te vernielen verspreid in ruimte en tijd.

Tevens vraagt uw cliënt ontheffing aan van het verbod als bedoeld in artikel 3.34 lid 1 om de gevangen hazen en konijnen uit te kunnen zetten in ander gebied dan waar ze zijn gevangen.

De verbodsbepalingen worden overtreden door de hierna genoemde ingreep, bestaande uit de ontwikkeling van de Scheldewijk en Kenniswerf in Vlissingen. Deze worden gefaseerd ontwikkeld waarbij de terreinen binnen nu en tien jaar worden uitgegeven voor woningbouw en bedrijvigheid. Zie figuur 1 in bijlage 1, het kaartje van de Scheldewijk (kenmerk: 105905-05) en het Kaartje van de Kenniswerf (kenmerk: 105905-06) voor de ligging van de twee plangebieden.

De Scheldewijk is onderdeel van het grotere Scheldekwardier. De Scheldewijk als onderdeel van het Scheldekwardier zal woningen in verschillende prijsklasse en op diverse locaties gaan bieden. Op deze manier wordt gezorgd voor woningen in alle doelgroepen. Het nieuwe stadsdeel Scheldekwardier is opgedeeld in drie verschillende gebieden. Allereerst de Scheldestad, dit is het gebied rondom het Dok van Perry en direct grenzend aan de binnenstad. Daarnaast de Scheldewerf, waar de Machinefabriek en de Timmerfabriek staan. Als laatste de Scheldewijk, dit is het gebied tussen De Willem Ruysstraat en de Paul Krugerstraat. De Scheldewijk is nog niet aangelegd en zal gefaseerd worden gerealiseerd tussen 2022 en 2027.

De Kenniswerf wordt een plek, waar studeren, wonen, werken en ondernemen samenkomen. Op de Kenniswerf worden talentvolle studenten, gevestigde ondernemers en veelbelovende startups samen gebracht. De Kenniswerf wordt gefaseerd ontwikkeld in de komende tien jaar (de uitgifte van de bouw kavels) zal gefaseerd plaatsvinden bij vestiging bedrijven). De planning voor de Kenniswerf is beschreven in de "Memo beantwoording aanvullende vragen" (kenmerk: 105905-10). Gemiddeld genomen gaan we er vanuit dat in de grondexploitatie elk jaar een aantal bouw kavels worden uitgegeven, maar welke dat zijn is niet op voorhand aan te geven.

In deze twee plangebieden zijn verblijfplaatsen van de haas en het konijn vastgesteld. Deze verblijfplaatsen gaan verloren bij de ontwikkeling van de gebieden. Om deze reden worden de hazen en konijnen in de plangebieden weggevangen en uitgezet in een nieuw leefgebied. Uw cliënt wil door gefaseerde uitgifte van de gronden en het actief afvangen en verplaatsen van de konijnen en hazen zorgen dat deze dieren op een diervriendelijke manier worden verplaatst naar een duurzaam leefgebied. In eerste instantie werd gedacht om de gevangen hazen en konijnen uit te zetten in Westduin, maar dit is in een later stadium aangepast; de dieren worden nu uitgezet in het Zeeuwse deel van het Markiezaat (zie figuur 2 in bijlage 1).

De ingreep wordt uitgebreider beschreven in het Activiteitenplan, kenmerk: 105905-08 en de aanvullende gegevens van 21 januari 2022, kenmerk: 105905-09. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: 105905. In verband met het ontbreken van gegevens hebben wij uw cliënt op 29 november 2021 in de gelegenheid gesteld om tot en met 13 december 2021 de aanvraag aan te vullen. Op 13 december 2021 heeft u verzocht om de aanvullingstermijn te verlengen met vijf weken tot 21 januari 2022. De reden hiervoor is het feit dat de eigenaar van de beoogde uitzetlocatie (Westduin) voor de hazen en konijnen daar niet mee akkoord kon gaan, en uw cliënt op zoek moest naar een nieuwe locatie (Het Zeeuwse deel van het Markiezaat). Op 21 januari 2022 hebben wij de gevraagde aanvullende gegevens, inclusief een nieuwe uitzetlocatie, ontvangen. Naar aanleiding hiervan zijn op 2 februari 2022 nog enkele aanvullende vragen gesteld. De antwoorden op deze vragen zijn ontvangen op 9 februari 2022.

De termijn voor het nemen van het besluit is opgeschort vanaf 30 november 2021 tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld. De aanvraag is op 9 februari 2022 verder in behandeling genomen.

A2. Noodzaak voor ontheffing

Uit de aanvraag blijkt dat uw cliënt voornemens is om in afwijking van artikel 3.10 lid 1 onder a en b vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas en het konijn opzettelijk te vernielen en de haas en het konijn opzettelijk te vangen. Daarnaast is uw cliënt voornemens om in afwijking van artikel 3.34 lid 1 Wnb hazen en konijnen uit te zetten in het Zeeuwse deel van het Markizaat (zie figuur 1 in bijlage 2).

Voor antwoord op de vraag of op grond van de Wnb een ontheffing verleend kan worden, wordt gekeken of voldaan is aan de eisen zoals deze in de wet zijn gesteld:

1. Voor soorten van de Bijlage, onderdeel A en B (Haas en konijn) bij de Wnb betreft dit artikel 3.8 lid 5 Wnb met aanvulling van artikel 3.10 lid 2, wanneer het een ontheffing betreft van verboden als bedoeld in artikel 3.10 lid 1 Wnb.

Gedeputeerde Staten (hierna: GS) verlenen alleen een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 en 3.10 Wnb wanneer voldaan is aan de bij wet voorgeschreven voorwaarden:

Voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10 Wnb betreft dit:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - in het algemeen belang,

- of
 - bestendig gebruik
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Naast de bij wet voorgeschreven voorwaarden mag de ingreep niet in strijd zijn met het provinciaal beleid.

GS verlenen voor de ingreep alleen een ontheffing, wanneer uit het aanvraagformulier en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de ingreep voldoet aan de voorwaarden waarop een ontheffing kan worden verleend.

Naar ons oordeel bevat uw ontheffingsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, op detail aangevuld met kennis en expertise die binnen de Provincie Zeeland beschikbaar is, de benodigde objectieve informatie om de voorgenomen ingreep te kunnen beoordelen.

A3. Bevoegd gezag

GS van de provincie waarin de aangevraagde handeling plaatsvindt, zijn op grond van artikel 1.3 lid 1 Wnb het bevoegde gezag om op de ontheffingsaanvraag te besluiten. De handelingen vinden geheel binnen de grenzen van de provincie Zeeland plaats. GS van Zeeland zijn daarom bevoegd om op uw aanvraag een besluit te nemen.

De hazen en konijnen worden, nadat deze zijn gevangen in Vlissingen, uitgezet in het Zeeuwse deel van het Markiezaat (zie figuur 2 in bijlage 1). Deze locatie is op ongeveer 1km afstand gelegen van de provinciegrens tussen Zeeland en Noord-Brabant. Vanwege deze afstand kan niet op voorhand worden uitgesloten dat de aangevraagde handelingen geen nadelige gevolgen hebben voor dier- of plantensoorten die zich bevinden in de Provincie Noord-Brabant. Wij hebben deze ontheffing daarom ter instemming voorgelegd aan de omgevingsdienst Brabant Noord.

Wij hebben op 28 maart 2022 een email met een reactie ontvangen de omgevingsdienst Brabant Noord. Uit deze reactie blijkt dat zij instemmen met het uitzetten van de hazen en konijnen in het Zeeuwse deel van het Markiezaat. Deze reactie is als bijlage aan dit besluit verbonden (kenmerk: 105905-12).

A4. Procedure

De ontheffingenprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met artikel 5.1 Wnb. Op uw aanvraag is de reguliere procedure uit hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Van het besluit tot het verlenen van een ontheffing zal mededeling worden gedaan op de website van de provincie Zeeland:

- <https://www.zeeland.nl/publicaties-en-bekendmakingen/wet-natuurbescherming-overzicht-reguliere-besluiten>.

Tegen dit besluit staat bezwaar open zoals onder "Rechtsmiddelen" is aangegeven.

B. Toetsing

B1. Toetsingskader

Voor iedere ingreep die niet is vrijgesteld van de noodzaak voor ontheffing, moet het bevoegd gezag beoordelen of ontheffing kan worden verleend van de verbodsbepalingen op grond van artikel 3.1 t/m 3.10 Wnb.

De ontheffingsaanvraag van uw cliënt betreft een aanvraag in het kader van artikel van artikel 3.10 lid 1 en artikel 3.34 lid 1 Wnb. GS verlenen alleen een ontheffing als aan de in artikel 3.8 en artikel 3.10 Wnb genoemde voorwaarden is voldaan.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Uit de aanvraag blijkt dat uw cliënt voornemens is om in afwijking van artikel 3.10 lid 1 onder a en b vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas en het konijn opzettelijk te vernielen en de haas en het konijn opzettelijk te vangen. Daarnaast is uw cliënt voornemens om in afwijking van artikel 3.34 lid 1 Wnb hazen en konijnen uit te zetten in het Zeeuwse deel van het Markizaat (zie figuur 1 in bijlage 2).

Dit maakt dat beoordeeld moet worden of er voldoende is aangetoond dat:

1. er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is;
2. er een wettelijk belang is op grond waarvan ontheffing kan worden verleend;
3. het uitvoeren van de aangevraagde ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de haas in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
4. het uitvoeren van de aangevraagde ingreep geen afbreuk doet aan het streven de populaties van het konijn in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

1) Er bestaan geen andere bevredigende oplossingen

Voor alle wettelijk beschermde soorten geldt dat aangetoond moet worden dat er geen andere bevredigende oplossing (alternatief) is voor de door uw cliënt geplande ingreep, die minder schade oplevert voor de haas en het konijn.

I. Niets doen en andere locatie

Overall in Nederland is een tekort aan woningen. Ook de provincie Zeeland staat voor een grote opgave als het om woningbouw gaat. Uw cliënt draagt met de bouw van de woningen in de Scheldewijk als onderdeel van het Scheldekwartier bij aan deze opgave. Ook is er behoefte aan de ontwikkeling van een innovatief bedrijventerrein op de Kenniswerf. Wanneer de aangevraagde ingreep niet wordt uitgevoerd, kunnen de woningen en het bedrijventerrein niet ontwikkeld worden. Dit heeft consequenties voor de volkshuisvesting en de lokale economie. Het niet invoeren van de ingreep is daarmee geen alternatieve bevredigende oplossing. Daarnaast gaat op basis van de ladder voor duurzame verstedelijking een inbreidingslocatie in principe voor een uitbreidingslocatie. Beide planlocaties Scheldewijk en Kenniswerf zijn gelegen aan de rand van het centrum in Vlissingen. Er is dus geen betere locatie voorhanden om de voorgenomen ingreep uit te voeren.

Het Scheldekwartier (waar de Scheldewijk onderdeel van is) en de Kenniswerf zijn al voor een deel ontwikkeld. Hierdoor zijn de aanwezige populaties van de haas en het konijn ingeklemd komen te liggen tussen woningen en bedrijvigheid, zodat er nauwelijks sprake is van reproductie en de deelpopulaties van beide soorten onder grote druk staan. Het handhaven van nu aanwezige deelpopulaties binnen de urbane omgeving van het Scheldewijk is niet realistisch en daarmee geen optie. Dit omdat het toekomstperspectief voor beide soorten niet gunstig is, vanwege extra sterfte door stress als gevolg van verstoring door verkeer en loslopende honden. Het is ook niet uit te sluiten dat er directe verkeersslachtoffers vallen onder beide soorten.

Het integreren van leefgebieden voor haas en konijn zal bovendien op de Scheldewijk ten koste gaan van de ruimte om woningbouw en lokale bedrijvigheid (minder bouwoppervlak en dus per saldo minder woningen en bedrijven) mogelijk te maken wat niet wenselijk is. Desondanks zal een kleine populatie van het konijn zich waarschijnlijk kunnen handhaven in het plangebied Kenniswerf (bijvoorbeeld in tuinen). In dit plangebied is ook enige uitwisseling mogelijk met de al aanwezige konijnen in het stationsgebied. Het plangebied Kenniswerf is echter geen optimaal leefgebied voor het konijn, en vanwege de ontwikkeling van dit gebied kan het nodig zijn om de konijnen toch af te vangen.

Niets doen zal leiden tot extra sterfte van de haas en het konijn als gevolg van extra verkeer of door stress als gevolg van verstoring door bijvoorbeeld lopende honden. Met het afvangen van de hazen en konijn wordt voorkomen dat de haas en het konijn worden gedood. Het afvangen en verplaatsen van de hazen en konijnen naar een geschikt leefgebied zal niet

leiden tot effecten op de gunstige staat van instandhouding maar zal integendeel de gunstige staat van instandhouding in Zeeland versterken ten opzichte van de huidige situatie met een geïsoleerde populatie van haas en het konijn in het Scheldekwardier en een kleine populatie in de Kenniswerf.

II. Vangmethode konijn

In bijlage 3 van de "Memo beantwoording aanvullende vragen", kenmerk: 105905-10, zijn verschillende vangmethoden voor het konijn tegen elkaar afgewogen. Uit de overweging komt het fretteren (het vangen van de konijnen met fretten en buidels) naar voren als de beste methode om de konijnen te vangen in voorliggende situatie. Fretteren is doelmatig, zorgt voor een korte duur van stress bij gevangen konijnen. Ook is dit document een uitvoerige beschrijving gegeven over hoe het fretteren in zijn werk gaat. Verder zijn voorschriften 20 & 21 voor de ontheffing verbonden. In deze voorschriften is opgenomen hoe dit fretteren uitgevoerd moet worden.

III. Vangmethode haas

Met het levend vangen van hazen is in Nederland nog maar weinig ervaring. De beperkte ervaringen die er zijn, zijn voor wetenschappelijk onderzoek. Dat onderzoek werd uitgevoerd met longnets. Hazen zijn gevoelig voor stress. Bij het gebruik van longnets is deze stress kortdurend. Bij alternatieve methoden zoals het vangen met kastvallen of repeterende kastvallen is deze stress langer aanwezig. Het vangen van de hazen met behulp van longnets is daarom de beste methode in voorliggende situatie (voorschriften 12 & 13). Bovendien zal het afvangen van de hazen alleen plaats vinden als het laatste perceel met geschikt leefgebied wordt uitgegeven voor ontwikkeling in de Scheldewijk. Het afvangen van de haas is daarmee zeer tijdelijk en kortdurend.

Uit bovenstaande overwegingen kan worden geconcludeerd dat er geen betere vangmethodes beschikbaar zijn voor de haas en het konijn. Daarnaast zijn er geen andere locaties beschikbaar waar de ingreep kan worden uitgevoerd. Verder zijn er op de planlocaties (de Scheldewijk en de Kenniswerf) geen vergelijkbare of betere alternatieven beschikbaar, die minder schade toebrengt aan de haas en het konijn. Bovendien wordt er niet gevangen in de voortplantingsperiode (voorschriften 13 & 20).

2) Wettelijk belang:

De ontheffing voor de haas en het konijn wordt aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten én in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

Overall in Nederland is een tekort aan woningen. Ook de provincie Zeeland staat voor een grote opgave als het om woningbouw gaat. De komende tien jaar zijn er naar schatting zeven- tot achtduizend nieuwe woningen nodig. Uw cliënt draagt met de bouw van de woningen in de Scheldewijk als onderdeel van het Scheldekwardier bij aan deze opgave. De Scheldewijk biedt woningen voor alle doelgroepen en in verschillende prijsklassen. Met de bouw van de woningen in de Scheldewijk wordt voorzien in deze woningbehoefte en volkshuisvesting voor op de lange termijn. Dit mag als reden van sociale aard worden opgevat. Bovendien wordt op deze manier een ruimtelijke inrichting en de ontwikkeling van het gebied, de Scheldewijk als onderdeel van het Scheldekwardier, als woongebied mogelijk gemaakt.

De Kenniswerf wordt een innovatieve broedplaats voor Zeeland. Het middelbaar en hoger beroepsonderwijs heeft zich hier gevestigd. Daarnaast hebben zich in de oude PZEM-centrale verschillende innovatieve bedrijven gevestigd. Bovendien heeft de Kenniswerf internationale aantrekkingskracht. De vestiging van bedrijven en kantoren op de Kenniswerf zorgt voor lokale en regionale werkgelegenheid in Vlissingen en Zeeland. Daarnaast draagt de ontwikkeling van Kenniswerf bij aan de welvaart van Vlissingen. Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan de economie van zowel Vlissingen als Zeeland. Dit mag als reden van sociale aard worden opgevat. Bovendien wordt op deze manier een ruimtelijke inrichting

en de ontwikkeling van het gebied, de Kenniswerf, als innovatief bedrijventerrein mogelijk gemaakt.

Uit bovenstaande overwegingen wordt duidelijk dat de ingreep nodig is in het openbaar belang met redenen van economische en sociale aard en in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden zodat deze in het vervolg in gebruik kunnen worden genomen voor bewoning en als innovatief bedrijventerrein.

3) Gunstige staat van instandhouding van de haas

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de haas in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Inleiding

De haas komt in Nederland algemeen voor en wordt regelmatig waargenomen. De Nederlandse populatiegrootte wordt geschat op meer dan 25.000 voortplantende dieren. De haas is van oorsprong een steppebewoner, maar komt tegenwoordig in bijna alle landschappen voor. In agrarische gebieden zijn de dichtheden in het algemeen hoger dan in bossen, duinen, en heidegebieden. De haas leeft meestal solitair, maar in de voortplantingstijd en/of winter worden soms groepjes gevormd. Hazen zijn overwegend in de vooravond en 's nachts actief. Hazen maken geen holen, maar legers (ondiepe uithollingen in de grond, waar zij het hele jaar gebruik van maken). Deze legers zijn 10 tot maximaal 20 cm diep en 25 cm lang.

De grootste bedreiging voor de haas is de grootschalige gemechaniseerde landbouw. De voortgaande vergroting van percelen, het gebruik van herbiciden en het opruimen van akkerranden verkleint de diversiteit van de vegetatie. Sinds 1950 is de haas met 60-70% afgenomen in aantal. In november 2020 is de soort daarom op de rode lijst geplaatst als gevoelig. In Zeeland zijn na de stormramp in 1954 op vrij grote schaal hazen losgelaten en de haas komt nog steeds voor in bijna alle atlasblokken van Zeeland. Ook rond Vlissingen.

II. Onderzoek

Het laatste ecologische onderzoek voor het plangebied Scheldekwartier is uitgevoerd in 2017. In 2021 heeft Buijs Eco consult dit onderzoek geactualiseerd (zie Actualisatie quickscan Wet natuurbescherming, kenmerk: 105905-04). Omdat het Scheldekwartier deels al is gerealiseerd, focust het rapport zich op nog niet bebouwde delen in de Scheldewijk, dat onderdeel is van het grotere plan Scheldekwartier.

In deze quickscan is het voorkomen van enkele hazen in het Scheldekwartier vastgesteld. Naar schatting zijn er 3-5 hazen aanwezig. De aantallen fluctueren, omdat er soms slachtoffers vallen door verkeer en natuurlijke sterfte. Ook vindt er veel verstoring door loslopende honden plaats. Verder dient te worden opgemerkt dat de aanwezige populatie van de haas in dit deel van Vlissingen inmiddels grotendeels geïsoleerd is van de populaties buiten de stad door ruimtelijke ontwikkeling waardoor er nagenoeg geen aanwas van de populatie plaatsvindt.

Op en rond het plangebied kenniswerf is de haas incidenteel waargenomen en er vindt enige uitwisseling plaats met het akkerbouwgebied ten oosten van Vlissingen. Omdat er hazen zijn waargenomen in beide plangebieden, wordt er van uitgegaan dat er ook een aantal vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas zijn in deze twee plangebieden aanwezig zijn.

III. Vangen en uitzetten

De Scheldewijk wordt gefaseerd ontwikkeld waarbij terreinen binnen nu en tien jaar worden uitgegeven voor woningbouw. Bij deze ruimtelijke ontwikkelingen worden hazen geleidelijk naar tijdelijk geschikt habitat in de Scheldewijk gedrukt. Voor de hazen is tijdelijk extra habitat aanwezig doordat uw cliënt de braakliggende delen heeft ingezaaid en beheerd als ruw gras. Voor de korte termijn biedt dit een alternatief voor de hazen bij de gefaseerde ontwikkeling van de woonwijk, maar wordt deze oppervlakte steeds kleiner.

Door bouwkvavels voor aanvang van het voortplanting seizoen ongeschikt te maken voor de haas door het verwijderen vegetatie worden hazen naar deze tijdelijke leefgebieden gedreven. Dit ongeschikt maken mag alleen buiten de voortplantingsperiode van de haas (voorschrift 6). Uiteindelijk zal door de realisatie van de Scheldewijk leefgebied permanent verloren gaan omdat de uitgeefbare bouwkvavels worden volgebouwd en dus rust- en verblijfplaatsen vernietigd gaan worden. Waardoor er sprake is van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas (zie ook Activiteitenplan, kenmerk: 105905-08). Omdat er geen mogelijkheid is om de hazen naar geschikt leefgebied buiten de stad te drijven worden de hazen bij uitgifte van het laatste terrein in het Scheldekwardier weggevangen (zie bij IV vangmethoden) en naar een geschikt leefgebied in het Zeeuwse deel van het Markiezaat gebracht (voorschrift 15).

In het plangebied Kenniswerf zijn slechts incidenteel hazen aangetroffen. Wanneer er in de toekomst mogelijk een haas wordt aangetroffen kan deze via het gebied rondom het station Vlissingen naar de achterliggende agrarische percelen waar ook hazen aanwezig zijn, worden gedreven. Hierdoor is er op de kenniswerf minder sprake van een geïsoleerde populatie dan de Scheldewijk. Om die reden hoeft de laatste haas van de kenniswerf niet te worden verplaatst naar het alternatieve leefgebied in het Zeeuwse deel van het Markiezaat (voorschrift 12). Het is wel nodig dat de bouwkvavels voorafgaand aan de uitgifte ongeschikt worden gemaakt (voorschrift 6).

Om te controleren of er ondanks de genoemde maatregelen geen hazen meer aanwezig zijn, wanneer de bouwwerkzaamheden van start gaan, vindt er voor de uitgifte als bouwkvavel de een controle door de ecologisch deskundige plaats. Ook kort (maximaal twee dagen) voordat de bouwwerkzaamheden beginnen, vindt een controle plaats. Zijn er nog hazen, dan mag pas met de bouw worden aangevangen, nadat in overleg met de ecologisch deskundige maatregelen genomen zijn. Hiertoe zijn voorschriften 16 & 17 opgenomen.

IV. Vangmethoden

In bijlage 3 van de Memo "beantwoording aanvullende vragen", kenmerk: 105905-10, is beschreven dat er weinig ervaring is met het levend vangen van hazen, maar dat het gebruik van lange netten de meest geschikte methode is. Dit vangen vindt plaats door gebruik te maken van longnets. Een longnet is een lang staand net. Het netwerk bestaat uit een dunne garen. Als een haas hier in rent sluit het net zich deels en raakt de haas vast in het net. Een lang staande net is vaak ongeveer 50m lang. Door meerdere netten achter elkaar te plaatsen ontstaat een lang net, tot honderden meters lang.

Afvangen door de methode met lange staande netten kan alleen in de periode die voor hazen het minst schadelijk is. Dit is de periode buiten de voortplantingsperiode (voorschrift 13). Deze periode loopt afhankelijk van het weer, ongeveer van februari tot juli daaropvolgend. De ecologisch deskundige beoordeeld of de periode geschikt is (voorschrift 13).

Het doel is om per locatie één keer per seizoen af te vangen. Het doel van de vangactie is om de dieren die gebruik maken van de locatie te vangen en te verplaatsen. Een vangactie duurt meestal één dag of één dagdeel. Dit is afhankelijk van de omvang en de complexiteit van het gebied.

De gevangen hazen worden ondergebracht onder in speciale transportkistjes (figuur 3 in bijlage 1). Deze bevatten voldoende ventilatieopeningen. Op de bodem van de kistjes ligt een laag hooi. In één kistje gaat maximaal één haas (voorschrift 14). De gevangen hazen worden na de vangst in Vlissingen direct naar het alternatieve leefgebied in het Markiezaat gebracht (voorschrift 15).

V. Alternatieve leefomgeving

Het Zeeuwse deel van het Markiezaat is in beheer bij het Brabants landschap. Zij hebben geen probleem met het huisvesten van de extra hazen en dit gebied (Zie ook de email "Uitzetten hazen en konijnen uit Vlissingen in het Zeeuwse deel Markiezaat", kenmerk:105905-09). Uit deze email blijkt ook dat al een populatie van de haas aanwezig is.

Het Zeeuwse deel van het Markiezaat grenzend aan de Kreekraksluizen is uitermate geschikt biotoop, zo is er een grazige vegetatie aanwezig voor de haas. In het Natura 2000-gebied Markiezaat vindt geen actieve jacht plaats op de haas waardoor er sprake is van een duurzame locatie. Het leefgebied in dit natuurgebied is groot en divers, er zijn daarom geen of slechts te verwaarlozen effecten te verwachten op het gebied en de huidige populatie als gevolg van het bijplaatsen van de haas (zie Memo "beantwoording aanvullende vragen", kenmerk: 105905-10).

Er is geen sprake van voedselconcurrentie, draagvlak van het gebied is groter dan het aanbod hazen dat aanwezig is. Bij Brabants Landschap is geen vraatschade bekend door hazen in het Markiezaat wat wijst op een eventuele overbevolking van hazen (zie bijlage tweede aanvulling, kenmerk 105905-11). Uit dit document blijkt ook dat de haas vanuit het Markiezaat ook de aangrenzende geschikte biotopen bereiken, zoals de surfplas, het Kreeksluizencomplex, de Hogerwaardpolder en via de Markiezaatskade de Molenplaat bij Bergen op Zoom.

VI. Conclusie

Door het ongeschikt maken van de verschillende bouwkavels en de controle voorafgaand aan de uitgifte als bouwkavel en voorafgaand aan de werkzaamheden wordt voorkomen dat er hazen worden verwond of gedood bij het ontwikkelen van de Scheldewijk (voorschriften 6,11 en 12). Door het afvangen verplaatsen van de haas naar het Zeeuwse deel van het Markiezaat vanuit de Scheldewijk wordt ook voorkomen dat er dieren worden gedood of gewond raken (voorschrift 15). Bovendien worden de hazen door de gestelde eisen aan het vangen en verplaatsen niet onnodig verstoord (voorschrift 12 tot en met 14).

Het Zeeuwse deel van het Markiezaat is een duurzamer leefgebied voor de haas dan de gebieden in Vlissingen. Wat de soort zelf ten goede komt. Ook worden de dieren niet onttrokken aan de Zeeuwse populatie en blijft een duurzaam voortbestaan van deze populatie. De incidentele keer dat er een haas wordt aangetroffen in de Kenniswerf zal deze door het ongeschikt maken van het leefgebied naar meer geschikte gebieden rondom de stad worden gedreven.

Hiermee is voldoende aangetoond dat geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de haas in een gunstige staat van instandhouding op Zeeuwse schaal te laten voortbestaan.

4) Gunstige staat van instandhouding van het konijn

Er moet worden aangetoond dat door het uitvoeren van de ingreep geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van het konijn in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Inleiding

De populatiegrootte in Nederland wordt geschat op meer dan 25.000 voortplantende dieren. Konijnen leven in bijna alle landschappen. Voor het graven van hun holen hebben konijnen weliswaar droge, bij voorkeur zanderige bodems nodig, maar ook in veen- en kleigebieden kunnen ze tegenwoordig overleven dankzij kunstmatige zandlichamen. Eén hol van het konijn wordt door maximaal tien konijnen (familie) bewoond.

Sinds 1950 is de populatie van het konijn met 60-70% afgenomen in aantal. Het konijn is daarom opgenomen op de Rode Lijst Zoogdieren 2006 en 2020 als gevoelig. Dit betekent dat de soort sterk tot zeer sterk is afgenomen, maar nog algemeen voorkomt. De populatie konijnen kan daarnaast jaarlijks sterk fluctueren door ziekten als myxomatose en het RHD-virus. In Zeeland komt het konijn voor in bijna alle atlasblokken. Ook rond Vlissingen is de soort niet zeldzaam.

II. Onderzoek

Het laatste ecologische onderzoek voor het plangebied Scheldekwartier is uitgevoerd in 2017. In 2021 heeft Buijs Eco consult deze toets geactualiseerd (zie Actualisatie quickscan Wet natuurbescherming, kenmerk: 105905-04). Omdat het Scheldekwartier deels al is gerealiseerd, focust het rapport zich op nog niet bebouwde delen in de Scheldewijk, dat onderdeel is van het grotere plan Scheldekwartier.

In deze quickscan en tijdens latere aanvullende bezoeken aan de Scheldewijk zijn in de zomer van 2021 ook konijnen aangetroffen op de depotterreinen met zand- en steenhopen. Het konijn komt verspreid voor op de Kenniswerf in lage aantallen op nog uitgeefbare bouwkavels maar ook op al uitgegeven bouwkavels (o.a. op terrein Hogeschool Zeeland). Het konijn kan zich hier deels handhaven als terreinen reeds ontwikkeld en uitgegeven zijn. Ook in het stationsgebied in Vlissingen zijn groenstroken aanwezig waar een voor een deel van de populatie leefgebied aanwezig is (Activiteitenplan, kenmerk: 105905-08). Er is ook uitwisseling mogelijk tussen het stationsgebied en de Kenniswerf.

De aantallen konijnen fluctueren in beide gebieden, mogelijk door drukfactoren (loslopende honden, verkeer en mogelijk vos). Momenteel wordt uitgegaan van een populatie van 25 – 30 konijnen. Waarvan zich momenteel een klein deel van de konijnen (5-15 individuen) zich bevindt op bouwkavels die nog moeten worden uitgegeven.

Door de uitgifte van de bouwkavels zal er biotoop verloren gaan. Waardoor er sprake is van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van het konijn (zie ook Activiteitenplan, kenmerk: 105905).

III. Vangen en uitzetten

De Scheldewijk en de Kenniswerf worden gefaseerd ontwikkeld waarbij terreinen binnen nu en tien jaar worden uitgegeven voor woningbouw en bedrijvigheid. Bij deze ruimtelijke ontwikkelingen worden konijnen geleidelijk “naar tijdelijk geschikt habitat in de Scheldewijk gedrukt. Voor de konijnen is tijdelijk extra habitat aanwezig doordat uw cliënt de braakliggende delen heeft ingezaaid en beheerd als ruw gras.

Voor de korte termijn biedt dit een alternatief voor de konijnen bij de gefaseerde ontwikkeling van de woonwijk. Door de gefaseerde uitgifte van terreinen zal er de komende jaren alternatief leefgebied voor handen zijn maar wordt deze oppervlakte steeds kleiner. Door bouwkavels voor aanvang van het voortplanting seizoen ongeschikt te maken voor het konijn door beheer, zoals het verwijderen van vegetatie worden konijnen naar deze tijdelijke leefgebieden gedreven (voorschriften 6 & 18). Dit ongeschikt maken mag alleen buiten de voortplantingsperiode van het konijn (voorschrift 6).

Uiteindelijk zal door de realisatie van de Scheldewijk leefgebied permanent verloren gaan omdat de uitgeefbare bouwkavels worden volgebouwd en dus rust- en verblijfplaatsen vernietigd gaan worden. Omdat er geen mogelijkheid is om de konijnen naar geschikt leefgebied buiten de stad te drijven worden de konijnen bij uitgifte van het laatste terrein in het Scheldekwaartier weggevangen (zie bij IV vangmethoden) en naar een geschikt leefgebied in het Zeeuwse deel van het Markiezaat gebracht (voorschrift 23).

Nadat de ontwikkeling van de Kenniswerf is voltooid, zal een populatie konijnen in stand blijven in dit plangebied. Dit omdat het konijn zich al heeft gevestigd op reeds ontwikkelde percelen (in bijvoorbeeld tuinen) van de ontwikkelde percelen in dit gebied en er sprake is van uitwisseling met aangrenzend gebied rond station Vlissingen waar ook konijnen aanwezig zijn. Hierdoor is er op de kenniswerf minder sprake van een geïsoleerde populatie dan de populatie in de Scheldewijk die inmiddels is ingebouwd. Om die reden hoeft het laatste konijn van de Kenniswerf niet te worden verplaatst naar het alternatieve leefgebied in het Zeeuwse deel van het Markiezaat. Het is wel nodig dat de bouwkavels voorafgaand aan de uitgifte ongeschikt worden gemaakt (voorschrift 6).

Om te controleren of er ondanks de genoemde maatregelen geen konijnen meer aanwezig zijn, wanneer de bouwwerkzaamheden van start gaan, vindt er voor de uitgifte als bouwkavel een controle door de ecologisch deskundige plaats. Ook kort (maximaal twee dagen) voordat de bouwwerkzaamheden beginnen, vindt een controle plaats. Zijn er nog konijnen, dan mag pas met de bouw worden aangevangen, nadat in overleg met de ecologisch deskundige maatregelen genomen zijn. Hiertoe zijn voorschrift 24 en 25 opgenomen.

IV. Vangmethoden

De konijnen in het Scheldekwartier worden wel afgevangen als de konijnen zich ophouden op terreinen die ontwikkeld worden zodat er in kader van ruimtelijke ingrepen geen konijnen worden gedood of verwond. Zonder het afvangen kan het doden en verwonden niet worden uitgesloten.

In bijlage 3 van de Memo “beantwoording aanvullende vragen”, kenmerk: 105905-10, zijn verschillende vangmethoden voor het konijn tegen elkaar afgewogen. Uit de overweging komt naar voren dat het gebruik voor fret en buidels in voorliggende situatie de beste methode is om de konijnen te vangen. Konijnen vangen door te fretteren (het vangen met fretten en buidels) is de beste methode voor deze situatie. Ook is dit document een uitvoerige beschrijving gegeven over hoe het fretteren in zijn werk gaat.

Bij deze methode zet een fretteur alle uitgangen van een konijnenhol af met buidels van nylon of van staal. Hierna zet de fretteur een fret in een van de gangen. De fret drijft de konijnen uit het hol, een van de buidels in. Fretteren is doelmatig, zorgt voor een korte duur van stress bij gevangen konijnen. De fretteur gaat zorgvuldig te werk onder begeleiding van de ecologische deskundige en deze heeft aantoonbare ervaring met fretteren. Daarnaast zijn de fretten uitgerust met zenders. Zo kan de fretteur de fret ook onder de grond volgen (voorschrift 21). Mocht de fret een konijn vangen dan kan deze direct worden uitgegraven.

Afvangen door de methode fretteren kan alleen buiten het voortplantingsseizoen van het konijn (voorschrift 20). Die periode loopt afhankelijk van het weer, ongeveer van half oktober tot half februari. Het doel is om per locatie één keer af te vangen. Na het fretteren is met zekerheid te zeggen dat de hollen leeg zijn. Een vangactie duurt meestal één dag of één dagdeel. Dit is afhankelijk van de omvang van het gebied en de complexiteit van de konijnenburchten.

De gevangen konijnen brengt de uitvoerder onder in speciale transportkistjes (figuur 3 in bijlage 1). Deze bevatten meerder ventilatieopeningen. Op de bodem van de kistjes ligt een laag hooi. In één kistje gaan maximaal twee konijnen. De uitvoerder plaatst alleen konijnen bij elkaar in de kistjes als zij uit hetzelfde hol komen. In één transportkistje worden maximaal twee konijnen geplaatst (voorschrift 22.) De gevangen konijnen worden na de vangst in Vlissingen direct naar het alternatieve leefgebied in het Markiezaat gebracht (voorschrift 23).

V. Alternatieve leefomgeving

Het Zeeuwse deel van het Markiezaat is in beheer bij het Brabants landschap. Zij hebben geen probleem met het huisvesten van extra konijnen in dit gebied (Zie ook de email “Uitzetten hazen en konijnen uit Vlissingen in het Zeeuwse deel Markiezaat”, kenmerk:105905-09).

Uit deze email blijkt ook dat al een konijnenpopulatie aanwezig is. Het Zeeuwse deel van het Markiezaat grenzend aan de Kreekraksluizen is uitermate geschikt biotoop voor het konijn. Door waarschijnlijk myxomatose is de konijnenpopulatie daar recent sterk geslonken maar er is nog steeds sprake van optimaal leefgebied in de vorm van meer dan vele tientallen hectare grazige vegetatie en vergraafbaar zand om hollen en burchten te graven. Het leefgebied in dit natuurgebied is groot en divers, er zijn daarom geen of slechts te verwaarlozen effecten te verwachten op het gebied en de huidige populatie als gevolg van het bijplaatsen van het konijn.) Het konijn kan ook een bijdrage leveren aan de biodiversiteit van het Markiezaat door zijn graafactiviteit en graaspatroon. Vanuit Markiezaat kunnen de konijnen ook aangrenzende geschikte biotopen bereiken zoals het sluizencomplex van de Kreekrak en de Hogerwaardpolder. In het Natura 2000 gebied Markiezaat vindt geen actieve jacht plaats op het konijn waardoor er sprake is van een duurzame locatie (zie Memo “beantwoording aanvullende vragen”, kenmerk: 105905-10).

VI. Conclusie

Door het ongeschikt maken van de verschillende bouwkavels en de controle voorafgaand aan de uitgifte als bouwka­vel en voorafgaand aan de werkzaamheden wordt voorkomen dat er konijnen worden verwond of gedood bij het ontwikkelen van de Scheldewijk (voorschriften 6, 18 en 19). Door het afvangen verplaatsen van het konijn naar het Zeeuwse deel van het Markiezaat vanuit de Scheldewijk wordt ook voorkomen dat er dieren worden gedood of gewond raken (voorschrift 20). Bovendien worden de konijnen door de gestelde eisen aan het vangen en verplaatsen niet onnodig verstoord (voorschriften 20 tot en met 23).

Het Zeeuwse deel van het Markiezaat is een duurzamer leefgebied voor de konijnen dan de gebieden in Vlissingen. Wat de soort zelf ten goede komt. Ook worden de dieren niet onttrokken aan de Zeeuwse populatie en blijft een duurzaam voortbestaan van de soort in Zeeland mogelijk.

Overigens zal een kleine populatie van het konijn zich op de Kenniswerf waarschijnlijk kunnen handhaven door uitwisseling met de populaties konijnen rond het stationsgebied van Vlissingen. Door het ongeschikt maken van de bouwkavels wordt ook hier voorkomen dat er konijnen worden gedood of verwond en de konijnen worden op deze manier naar meer geschikte gebieden gedreven. Op deze manier kan deze de lokale populatie blijven voortbestaan.

Hieruit blijkt dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populatie van het konijn en in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

I. Beoordeling van het provinciaal beleid

Het soortenbeleid is geregeld in de Beleidsnota Natuurwetgeving: "Meer prioriteit voor Zeeuwse Biodiversiteit". In de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn over de ruige dwergvleermuis en het konijn geen specifieke bepalingen opgenomen met betrekking tot ruimtelijke ingrepen. Aanvragen voor ontheffing over de haas en het konijn dienen derhalve getoetst te worden aan de wettelijke criteria. Deze toets heeft plaatsgevonden onder B2 van dit besluit.

II. Omgevingsplan Zeeland 2018

In het omgevingsplan 2018 is het volgende opgenomen over de woningmarkt; een kwalitatief goed aanbod van woningen en appartementen die voldoen aan de huidige woonbehoeften van inwoners. Dit is het uitgangspunt van de maatregelen die de Provincie neemt op de woningmarkt. Dit is vastgelegd in het Omgevingsplan 2018. Plannen voor woningbouw moeten passen bij de woningbehoefte in de regio. Verder stuurt de provincie aan op ontwikkelingen binnen de bestaande kaders van verstedelijking.

In het omgevingsplan is het volgende opgenomen over bedrijventerreinen; goede en moderne regionale bedrijventerreinen zijn van groot belang voor uitbreiding voor bestaande bedrijven en om nieuwe en innovatieve bedrijvigheid binnen te halen. We bevorderen optimale afstemming van vraag en aanbod van bedrijventerreinen, herstructurering van bestaande terreinen, zorgvuldig ruimtegebruik, landschappelijke inpassing en goede bereikbaarheid. Het is zowel ruimtelijk als economisch van belang dat bedrijvigheid geconcentreerd en gebundeld wordt ontwikkeld. In de huidige situatie zijn er al bedrijven gevestigd op de kenniswerf. De vestiging van meer bedrijven en kantoren op de Kenniswerf zorgt daarmee voor een clustering. Daarnaast zorgt dit voor lokale en regionale werkgelegenheid in de directe omgeving van Vlissingen.

De voorgenomen ingreep is daarom niet in strijd met het Omgevingsplan Zeeland 2018.

C. Conclusies

U heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dat de ingreep nodig is in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

én in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Daarnaast heeft u voldoende aannemelijk gemaakt dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populatie van de haas en het konijn en in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Het verlenen van de ontheffing levert evenmin strijdigheid op met het provinciaal beleid.

Wij zijn daarom van oordeel dat de ontheffing onder oplegging van voorschriften (onderdeel 1) kan worden verleend.

D. Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wnb, hoofdstuk 3 Soortbescherming en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Mogelijk zijn er voor de ingreep waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van de Wnb van toepassing.

Wij wijzen u er wellicht ten overvloede op dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van de ingreep alsnog een vergunning en/of ontheffing en/of melding op grond van andere hoofdstukken van de Wnb, of op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

Zorgplicht:

Verder wijzen wij u op de zorgplicht. Deze geldt onder de Wnb voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u ingrepen die nadelig kunnen zijn voor Natura 2000-gebieden, alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade te voorkomen.

Zo adviseren wij u om gedurende de ingreep alleen vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken. Welke vleermuisvriendelijk verlichting wordt gebruikt, kan worden afgestemd met de ecologisch deskundige.

Bijlage 1 – plangebied en de uitzetlocatie voor de haas en het konijn

Figuur - Globale ligging van het plangebied

Figuur - Uitzetlocatie van de haas en het konijn

Figuur 1 - Transportkistjes klaar voor vervoer

Bijlage 2 – Invulformulier dat moet worden gebruikt als logboek

Zaaknummer:			
Nr. voorschrift	Datum & ecologisch deskundige/waarnemer	Wijze van invulling/afwijking voorschrift	Paraaf werkverantwoordelijke

Zaaknummer:			
Nr. voorschrift	Datum & ecologisch deskundige/waarnemer	Wijze van invulling/afwijking voorschrift	Paraaf werkverantwoordelijke